

Výňatek z knihy

LOSÝ V SRDCI EVROPY

Od klasických ke stíracím

Vydalo Nakladatelství Olympia, a.s.
SAZKA - OLYMPIA 2002
Edice Sazka
autor Ivo Kasal

JUDr. Ivo Kasal

(patnácté pokračování)

Z ROTAČEK A LISŮ LOSÝ UKLÁDÁCÍ

Za 1. světové války byla burza uzavřena a obchod byl oficiálně zahájen až 3. února 1919, avšak již 26. února téhož roku byl opětovně zastaven vládní akcí, při které byly okolkovány a sepsány všechny bankovky a cenné papíry nacházející se na československém trhu. Po 4. srpnu 1919 byl obchod o omezeném rozsahu zase povolen a později zcela obnoven.

Oficiálním materiálem burzy byl Úřední kursovní list pražské burzy, vydávaný za pomoci přísežných burzovních dohodců. Celoroční předplatné činilo 250 Kč. Byly v něm znamenány učiněné uzávěrky, závěrečné kursy, peníze a zboží a poslední předchozí závěrečné kursy, peníze a zboží, a to u hodnot ukládacích za 100 Kč nominale, u losů a hodnot dividendových za kus. Prvním předpisem, který upravoval obchodování prémiovými dlužními úpisy v novém Československu, byl zákon č. 328/1919 Sb. z. a n., který rozšířil

platnost zákona z roku 1889 na všechny prémiové dlužní úpisy vydané mimo obvod republiky. Neplatnost smluv týkajících se cizozemských prémiových dlužních úpisů se však nevztahovala na ty, které byly na území republiky, byly zde řádně sepsány a označeny podle vlád. Nařízení č. 126/1919 Sb. z. a n. a které byly okolkovány do 30 dnů po vydání zákona kolkem podle III. stupnice. (Okolkování nepodléhaly prémiové dluhopisy, jež byly podrobeny poplatku podle III. stupnice již podle zákona č. 32/1889 ř.z.) Jiné prémiové dlužní úpisy mohly být připuštěny k obchodování pouze na základě vládního nařízení. Po okolkování byly na území Československa dovoleny losy celého světa.

Dnes již jen sběratelé a odborné zájmové skupiny znají názvy jednotlivých tehdy obchodovaných losů. Alespoň některé přináší převzatá z publikace Československé bursovní papíry 1929 – 1930:

Další losy:

4 % segedínská premiérová premiéra a regulační (Tisa) půjčka z r. 1880
 Jednalo se o úročenou prémiovou půjčku vypsanou za účelem získání prostředků pro regulaci toku řeky Tisy a jejich přítoků a ke znovuvybudování města Segedín (Szeged), za kterou ručil uherský stát. Celková suma 44 000 000 zl., tj. 440 000 kusů po 100 zl., což bylo rozděleno na 4400 sérií po 100 kusech. Kupony k 1. 4. a 1. 10. byly osvobozeny od všech poplatků. Umoření následovalo po 50 letech, poslední slosování se mělo uskutečnit 1. 6. 1930. Slosování výher bylo nařízeno vždy na 1. dubna a 1. října, výplata k 1. 7. respektive 2. 1. bez srážky. Základní splátka činila zpočátku

220 K a stoupala každé dva roky o 4 K až na 240 K. K zúročení a splácní sloužily roční poplatky od Tiskových společností, města Severín a jednotlivých majitelů domů zúčastněných na půjčce. Za jejich včasné placení ručili jmenovaní svým majetkem.

Promlčení kusů následovalo ve 20, kuponů pak v 6 letech. Losy byly znamenány na burzách v Amsterdamu, Budapešti, Praze, Terstu, Temešváru a Vídni. Kurs na pražské burze činil 90,- Kč k 31. 12. 1921, nejvyšší byl v roce 1921, a to 95,- Kč.

Levněji koupí, kdo dříve koupí.

**Zakupte si
státní stavební losy
premiové,**

*získáte cenný papír stoupající ceny a poskytující
takových výhod, jako žádný jiný los.*

Koupíte-li los pro své dítě,

súčastní se po celých 25 let všech 50 tahů výherních (pokudli
za 8,000.000 Kč vyher) a má naději, že

**vyhraje jednu z padesáti výher
po 1,000.000 Kč,**

nebo jednu ze sta výher po Kč 500.000—, nebo jednu z pěti set
výher po Kč 100.000—, nebo jednu ze sedmdesáti jednoho tisíce
výher po Kč 50.000— až 1.500—.

**Dva tahy do roka: 1. února a 1. srpna.
Příští tah 1. února 1922.**

Kdo vyhraje některou z hlavních výher: Obdrží výher po třech jmenovitých hodnotách losů a oděvně výherní los los. Hraje na oděvně díl v uspořádání tahů, ve kterých vyhrává jmenovitou hodnotu losu a doplněním úrokovou premií celá dva vyhrané losy. Býh los tahů po 20 letech, obdrží j. h. Kč 500— a premií Kč 200—, celkem Kč 700—.

Komu se vyhraje los v uspořádání tahů: Obdrží jmenovitou hodnotu Kč 500— a doplněním premií, oděvně oděvně a celkem na výherní kupon, podle kterého losů se hlavní výher při dalších tahů výherních.

**Uložený kapitál jest zúročen
2% ní premií.**

!! Nepřehlédněte !!

2% srbské státní z r. 1881

Vydáno bylo 330 000 losů po 100 francích, rozdělených na 6600 sérií po 50 kusech a opatřených kuponem splatným 13. ledna (2 fr.). Do roku 1920 se měly konat ročně dva tahy, a to 14. ledna a 14. července, od r. 1921 pouze jeden tah, a to 14. ledna. Výplata výher následovala jeden měsíc po tahu. Amortizace 2% srbských státních losů z r. 1881 byla nařízením vlády z 25. 6. 1921 prodloužena o sedm let. První tah od r. 1914 se konal 14. 1. 1921. Hlavní výhra činila 65 000 a nejmenší 100 franků. Výhry vyplácela Státní ústřední pokladna v Bělehradě. Výplatu splatných kuponů vykonávalo Generální ředitelství státních dluhů království SHS (Srbů, Chorvatů a Slovinců) v Bělehradě prostřednictvím Národní banky dle parity kursu zlatých dinárů v korunách. V Praze obstarávala výplatu Pražská úvěrní banka. Nevyzdvíženě výhry propadaly za 30 let ode dne splatnosti, kupony pak již za 5 let. Kurs na pražské burze 31. 12. 1921 činil 290,- Kč, nejvyšší v roce 1921 dosáhl 385,- Kč.

(pokračování příště)